

PROVAS je pro Vás.
Pro všechny ty, kdož
chtějí být v obraze.
Jako symbolický
provaz svazuje
všechny lidi
se stejným zájmem,
se zájmem
o naše údolí.

PROVAS

INFORMAČNÍ OBČASNÝ PODBRDSKÉHO ÚDOJKY

Co chcete číst?
Napište nám to!
Napište nám to na
kistek, označte
zřetelně názvem
PROVAS a vhodte
do naší schránky
na Obecním úřadě.
Děkujeme.

ZDARMA

14. ČERVNA 2003

ROČNIKI, ČÍSLO 6

Stačí když kápne

Vážení čtenáři!

Jsme moc rádi, že jste si opět udělali čas na ten náš společný plátek a věříme, že si v něm najdete každý alespoň jeden článek, který vám udělá radost, umožní vám pohlédnout na svět z nového, zajímavého úhlíku, nebo vás nějak jinak uvnitř obohatí. Mezi takové články rozhodně patří příběh paní Hamplové. Tomu říkám dobrodružství! Ne že bych nějak zvlášť toužil otročat v rajchu, chraň bůh. Ale málo platné, komu čest, tomu čest. To o pár desítek let později, konkrétně v roce 2003, 13. a 14. června, se může za dobrodruha směle považovat ten, kdo hlasuje proti vstupu České republiky do EU. Nikdo totiž neví, co by se stalo, kdyby se většina voličů, třeba ze vzdoru proti tendenční mediální kampani, vyslovila jaksi... proti. Ale nikdo se toho nebojí, neboť „známe svý lidé.“ A ti lidé vidí peníze, vidí dotace a granty, zahramění studia a cestování (nebo že bych přece nakonec do toho Německa...?!) A skutečně, nebylo by to špatné, ...

(Dokončení na straně 6)

Vstoupíme do Evropy?

HISTORICKÉ REFERENDUM ZAČALO TŘINÁCTÉHO

Podbrdsko - Pátek třináctého a dnešní sobota se stanou mezníkem v dějinách. Poprvé v historii tohoto státu rozhodují sami občané v plebiscitu o osudu své vlasti, o vstupu do EU. Názory se samozřejmě různí a nikdo neví, jak volba dopadne. Proto se PROVAS zeptal několika čtenářů na jejich mínění. Dále jsme se zeptali i starostů, jak je jejich obec připravena na referendum (JoK)

Všeradice - jsou připraveny místnosti a proběhlo školení zapisovatelů. Starosta Špalek říká: „Já sám jsem pro vstup. Nedokážu si představit, že bychom chtěli zůstat mimo.“

Recept na rok

Osvědčený recept na šťastný život, který sepsala Katerina Elizabeth Goethová (matka básníka), poskytlá laskavě Provasu paní Marková, maminka pana Vladimíra Marka z Osovce. „Vezmě dvacet měsíců, o části je pečlivě od hořkosti, lakoty, nesnášlivosti a strachu, rozděl každý měsíc na 30 či 31 částek, aby zásoba vystačila přesně na jeden rok. Každý den vytvoř z jednoho dílu práce a ze druhou dílu radostné myšlenky a humoru. Přidej k tomu tři polévky a lízce optimismu, jednu urchovatou čajovou látku tolerance, zrníčko ironie a špetku taktu. Přelej pak všechno bohatě láskou. Hotové jídlo ozdob kytičkou malých pozorností a podávej ho denně s veselou myslí a s dobrým, povzbudivým šálkem čaje!“ -jab-

Vinařice - i zde je připravena místo, jen otevřít. „Samozřejmě, že jdu k urně a budu hlasovat pro,“ svěřuje se starosta Podubecký. „Jen mě zklamala kampaň v mediacích. Myslím, že lidem nic nevysvětlila.“

Osov - Starosta Veverka doufá, že se občané zúčastní referenda v hojném počtu. Na otázku zda půjde k urně odpovídá: „Nevím proč ne! Už se těším, že budu trávit zimu na jihu a léto na severu.“

Předseda volební komise Josef Chvojka bude také volit pro. „Myslím, že říci ne, by nám uškodilo a okolní státy by si s námi dělaly co by chtěly.“

* Samozřejmě půjdeme volit. Hlavě kvůli našim dětem, aby se měly lépe. (Lenka Šmejklová)

* K volbám půjdeme. Samozřejmě je to kvůli mladé generaci, která má budoucnost před sebou. (manželé Skalovi)

* K volbám půjdu poprvé a samozřejmě budu volit ANO. (Pavel Veselý ml.)

* K urně půjdu a budu volit ANO. I když je v tom dost proti, určitě nám to pomůže. (Michal Procházka)

* Hodně dlouho jsem nevěděl, jestli budu hlasovat pro nebo proti, ale pak jsem se informoval o možnostech různých grantů a dalších výhodách a rozhodl jsem se hlasovat pro vstup. Být součástí EU má i svoje nevýhody, v tom mají euroskeptikové pravdu, ale odmítat integrace by jich mělo daleko více. Neberu to ovšem tak, že volím menší zlo, ale trochu pozitivněji: volím větší dobro. (Jiří Bolina)

Tradiční máje uspořádali v Osově hasiči. Průvod obcí místy brzdily dešťové přeháňky, ale kapela z Korno vyuhrávala i v úkrytu zelenajících se lip. Průvod prošel Osovem i Osoucem a skončil večer u hospody, kde se pak hrálo ještě dlohu do noči.

Foto ARCHIV

Zloději okrádají mrtvé ale také živé

Osov - Už několik měsíců se na osovském hřbitově ztrácejí věci. Tu lampička, tu květinu, nenechavci se nestydí dokonce vydoublou na hrobu pár rostlinek a místo nechat rozrýt, jakoby je navštívila divoká prasata. Nyní se krádeže rozšířily i mimo hřbitov.

Tři krádeže během dvou týdnů se odehrály v Osově. V neděli 25. května vykрадli pravděpodobně dva muži zaparkovaný automobil před osovským hřbitovem. Rozbili boční okno, propichli pneumatiku, sebrali majitele tašku s penězi, doklady, kreditními kartami a mobilním telefonem a ujeli. Způsobená škoda činí téměř 15 tisíc korun. Stejný den rozbil zloděj okno vozu Felicie u hřbitova v Lochovicích a ukradl kabelku s doklady, penězi, kreditními kartami a fotoaparátem. Poškozený odhadl škodu na 10 450 Kč. O několik dnů později okradli pravděpodobně motorizovaný zloději stejným způsobem, tj. rozbitím okenka, motoristu z Velkého Chlumce. Stalo se to opět před osovským hřbitovem a zmizela kabelka s doklady a penězi. Podle několika svědků se podobná událost přihodila v Osově před rokem, kdy poškozený za několik dnů nalezl tašku s doklady, ale bez peněz, pohrozenou u Všeradic.

Třetí událost se odehrála v Osovci, kde se zloději vloupali přímo do rodinného domu. (JoK)

Aleje jsou v žalostném stavu

O ALEJE SE STARÁ NADŘÍZENÝ ORGÁN, ALE NEMÁ PENÍZE

Osov - Špatný zdravotní stav starých jírovce, tvorících alej mezi Osovem a Skřiplem, nemá rozhodně na svědomí pouze známá klinčenka jírovcová. Negativně se na nich podepsala také neodborná a spíše sporadická údržba prováděná v dřívějších dobách. A dokonce i dnes má přeč o památné jírovce svá slabá místa.

„Stav aleje je žalostný, stromy jsou po praskané, vyhnílé. V případě dvou z nich už jsem musel podat návrh na likvidaci z bezpečnostních důvodů. Ale nikdo s tím nic nedělá, asi čekají, až to na někoho spadne,“ řekl Provasův pan Aleš Lów, vedoucí komárovské firmy najímané na údržbu aleje.

Oproti celkem logickému očekávání však profesionální ošetrovatele stromů neplatí obec Skřipek, natož pak Osov. Tady se totiž nejdá o jen tak ledajaké stromy. Tabulky se státním znakem umístěné na okrajích aleje mluví jasnou řečí: všechni tito staří ve likvidaci s rozložitými korunami nesou hrudí titul „památný strom.“ A to je důvod, proč má jejich blaho na starosti hořovický Městský úřad. Ten tedy nádal podzim loňského roku firmu pana Lówu, která v průběhu vegetačního klidu, prováděla to, co předlistopadový cestář neuměl a co stromy naposledy v nepříliš důkladné podobě zažily na přelomu let 92 a 93 – pořádnou profesionální údržbu. Všude tam, kam se mohli dostat z vysokozdvizné plošiny, odřezávali „údržbáři“ odumřelé větve, vždy těsně u kmene, aby na stromech nezůstávaly zahňující pahýly, čistili a desinfikovali dutiny a zakrývali je tak, aby do nich nepršelo, ale zároveň aby nebyly hermeticky uzavřené a mohly vysychat. Takováto přeč byla věnována jírovci po pravé straně cesty směrem ze Skřipla do Osova. Nicméně zbyvalo ještě sedm stromů

na konci této strany a najednou už nebyly peníze na další práce. Doba vegetačního klidu dávno minula, a tak přesto, že podle dokumentů Středočeského krajského úřadu dostal MÚ Hořovice v jarním kole přidělování grantů z Fondu životního prostředí Středočeského kraje dotaci na údržbu památných stromů ve výši 100 000 Kč, musí si zbyvající kaštany na ozdravnou kúru počkat příjemnějším do le-

tošního října.

Hubením klinčenky se ani pan Lów, ani MÚ Hořovice nezabývají. To má pro změnu na starost Okresní hygienická stanice Beroun, která najímá specializované firmy a školí je pro práci s jedy používanými k potírání toho drobného motýlka. A jak dlohu tu s námi při vši té péče jírovce ještě budou?

(Dokončení na straně 3)

Majestátní kaštanové aleje mezi Osovem a Skřiplem ohrožuje klinčenka. Původně lipové aleje byly začátkem 19. století nahrazeny kaštany. Blíží se snad doba jejich zániku?

Foto Josef KOZÁK

Dostala jsem povolení od Stalina NA SOVĚTSKÉM KONZULÁTU JÍ NADÁVALI, ŽE SI BERE ČECHA

Pokračování vzpomínek paní Kateřiny Hamplové z minulého čísla.
Blížil se konec války, ale my jsme to netušili. Nemáli jsme žádné zprávy o tom, co se děje ve světě, ani zprávy z domova. Moje rodina celá ta léta nevěděla, jestli jsem ještě naživu. Když začali Američané bombardovat město, běhali jsme každou chvíli do krytu, hodinu jsme dělali, další hodinu se schovávali. Nejhorší nálet přišel v březnu, kdy bomby dopadaly přímo na fabriku. Byly jsme tu skoro samé ženy, schovávávaly jsme se ve sklepě, ale tentokrát bomba prorazila strop a všechny nás to zasypalo. Ze všech těch lidí, co nás tam bylo, jsme přežily jen čtyři ženy. Když čeští chlapci na nádraží viděli, že fabrika je rozbitá, běželi nám na pomoc. Byli odsunuti z kraje: Láďa, pan Rozkot, pan Šebesta, Pepa Fejfar, pan Vitásek a další. Bunkr měl okýnka, kříčely jsme, oni k nám prorazili otvor a tahali nás provazem ven. Všude kolem bylo plno mrtvých těl, ležely tu Belgičanky, Francouzky, jedna přes druhou, jenom nás čtyři Ukrajinky v rohu to nezasáhlo. Když jsem se dostala ven, měla jsem potřhané šaty a byla úplně bez prostředků, protože všechno zůstalo v lágru.

V té době jsem vždycky v sobotu a v neděli chodila pomáhat k jedné Němce, která měla manžela na frontě. Byla na mě moc hodná, takový dobrák, dala mi šatstvo a já jsem běžela na nádraží, bez dokladů, beze všeho, neměla

nic, jen jakousi napodobeninu papíru, kterou pro mě udělal pan Šebesta. Odjeli jsme společně – asi 25 Čechů a dvě dívky z Ukrajiny. Oni měli pasy a jeli normálně, ale já jsem musela být celou cestu schovaná pod kufry. Kdyby mě objevila kontrola, zastřelili by mě. Dojeli jsme do Drážďan, ty už byly zničené a vlak nemohl projet. Museli jsme pěšky na jiné nádraží, které ještě bylo v provozu. Odtud jsme dojeli až do Prahy. Za hranicemi jsem konečně mohla vylézt z úkrytu, všechno mě bolelo, nemohla jsem ani chodit.

V Praze jsme se rozešli každý na svou stranu. Bylo to 6. března a v Osově ještě byli Němci. Hned jsem se schovala u Hamplů ve sklepě, kde jsem musela zůstat i po příjezdu ruských vojáků, protože jsem se bála, že mě odvezou zpátky do Ruska a co by tam se mnou bylo. Plno Rusů bylo v zámku, u Kubeců, u Krákorů i na četnické stanici. Bála jsem se vyjít ven a pro jistotu jsem odešla na Vižinu, kde jsem se schovala u Rozkotů na půdě ve slámě.

Tu druhou dívku – Soňu – chytli v Drážďanech, zavřeli ji tam až do konce války, pak jednou v noci přijela do Osova za mnou, ale v té době už jsem byla na Vižině schovaná u Rozkotů. Neprozradili mě. Ona také zůstala tady v kraji, provdala se za pana Vitásku z Hostomic. Celá ta léta jsme se kamarádily, ale už je také po smrti. Z Vižiny jsem se vrátila až když Rusové už byli pryč, ale stejně jsem raději ní-

kam nechodila.

Abych mohla zůstat v Čechách, musela jsem žádat o povolení k pobytu s tím, že se tu chci provdat. Zavolali si mě kvůli tomu na ruský konzulát v Praze, kde mi sprostě nadávali, že si beru Čecha, ale nakonec jsem dostala povolení přímo od Stalina. V té době už jsem byla v jiném stavu, nechali mě tu jenom proto. 6. ledna roku 1946 jsme měli veselku a už 30. ledna se nám narodil syn. Pak už jsem neměla problémy. Ještě před svatbou jsme jeli do Ruska pro povolení k sňatku, byly jsme v naší rodině. Babička mi dala pro miminko zlaté náušnice, nevěděli jsme, že se narodí Láďa. Všichni se k nám sjížděli a já jsem jenom plakala. Naši s mým odchodem do Čech nešouhlasili, strašili mě, že se mi povede špatně. Je pravda, že se mi tady stýskalo, nikoho jsem tu neměla, kolikrát jsem si sedla na zápraží a plakala jsem, proč jsem se nevrátila zpátky do Ruska. S rodinou jsem se nepřestala stýkat, přijela jsem za nimi znova, když Jarce byly dva roky. Ještě pořád je trápilo, že jsem zůstala v cizině. Už je to léta, ale pořád na to nemůžu zapomenout. S Láďou jsem prožila šedesát let, vychovali jsme čtyři děti, dočkali jsme se pravnouček, ale manžel těžce onemocněl a 14. května loňského roku umřel. Pořád si nemůžu zvyknout, že jsem zůstala bez něho. Sedesát let se nedá zapomenout.

Kateřina HAMPOVÁ

V cihelně pekli chleba

POKRAČOVÁNÍ VZPOMÍNEK NA KONEC VÁLKY V OSOVĚ

Osov - Ve druhé polovině května r. 1945 proviantní vojenská jednotka Sovětské armády zaujala stanoviště v bývalé cihelně v Osovi. Tam si zařídila polní pekárna, odkud zásobovala vojenské jednotky v okolí. Nevím, jak početná jednotka to byla, v cihelně jsem v té době nebyl. Znal jsem pouze tři vojáky z tohoto útvaru. V našem domě - zřejmě proto, že byl nejbližší, si zařídili v jedné místnosti kancelář, kde pracovala mladá příslušnice RA Soňa, která vedla agendu této proviantní jednotky. Za ní přicházel s různými podklady starší důstojník a Soňa je zpracovávala. Na co se zvlášt patuji a na co jsem se rád díval, byla práce s malým kuličkovým počítadlem, říkala tomu sčet. S tím si u nás v té době hrávaly děti. Rychlost, jak přehazovala kuličky z jedné strany na druhou, aby dosáhla výsledku, byla obdivuhodná. Každý den přicházel na kontrolu velitel této proviantní jednotky, starší vysoký major RA. Byl to člověk velice slušný a uctivý. Matka mu někdy nabídla čaj a pečivo. Vždy ho musela přemlouvat, než nabízenou věc přijal. To byly chvíle, kdy o sobě něco řekl. Bojoval také u Stalingradu a z té doby měl úplně bílé vlasy, trášly se mu ruce a chvílemi i hlava. Snažil se nám slovy i rukama vyličit stalingradské peklo, výbuchy granátů, bomb a boj muže proti muži. I když jsme rusky neuměli,

z jeho líčení jsme pochopili, co musel on i další vojáci prožít a kolik jich tam zemřelo. Jednou přinesl fotoaparát a vyfotografoval Soňu s mojí matkou. Chtěl jsem udělat fotku také jeho, ale to mi nedovolil. Škoda.

Tato proviantní jednotka a pekárna byla v cihelně asi do konce srpna nebo začátku září roku 1945. Toto je další z mých vzpomínek na konec války.

Ladislav OBORNÍK

Tři páry zvaly na máje

Osov - Každý rok pořádají hasiči v Osově máje. Letošní byly 17. května. Sraz všech byl u hospody na hřišti a odtud se šlo okolo bytového a rybníka k hasičárně. Odtud pak přes celou ves až do Osovice. Chodily tři páry, Lukáš Veselý s Veronikou Polukovou, Filip Kubec s Martinou Sklenářovou a Michal Kocman s Maruškou Bolinovou. U domů mládenců a družiček bylo pohostění, aby průvod a hlavní muzikanti měli sílu hrát u všech domů. Jako každý rok, i letos hrála dechovka pod vedením pana Šmolcnopa z Korna. Průvod končil u hospody na hřišti, kde se porážela máj. Muzika pak hrála k poslechu a k tanci asi do 23 hodin. I přes malé přeháňky se počasí vydařilo a všechny se mají. Mladí se už těší na příští rok.

Hana VESELÁ

Máje mají tradici

Vižina - „Velká škoda, že je Den matek jen jednou v roce,“ znělo z úst vižinských žen 7. května, kdy obecní zastupitelstvo uspořádalo oslavu toho svátku. Pro 45 maminek bylo připraveno pohoštění, květiny, hudba a tanecnicí. Ještě o půlnoci byl sál téměř plný. Májový průvod 17. května doprovázela májový deštník, a tak se všechny dámy těšily z toho, že zkrásní. Přestože domácí hráči odjeli hrát fotbal, sešlo se v průvodu hodně dětí i dospělých. Dva páry májovníků zvaly do průvodu a k večernímu posezení, do kroku hrála Litavanka. Večer byla poražena máj, svobodní mládenci se již tradičně poprali o špičku, výherce si společně s májovníky zatančil sólo na provizorním parketu a všichni se dobře bavili. (jf)

Příslušnice Rudé armády Soňa ze štáb proviantní služby s paní Oborníkovou v červenci 1945. Štáb měl stanoviště u Oborníků v domě.

Foto ARCHIV

Alejo! Jsou v žalostném ...

(Dokončení ze strany 2)

Aleš Lów si myslí, že při pravidelném ošetření prováděném jednou za pět let by strámy mohly ještě tak 20-30 let vydržet. Je to hodně, nebo málo? Těžko říct. V každém případě se buďte Provas osudem zeleně, která nás obklopuje, zabývat i nadále.

Jiří BOLINA

Přátelé ze Sweenrichu přijedou do Osova

Osov - Letos je to po dvacáté, co tohle údolí navštíví parta sportovců z malé vesnice Sweenrich, která se nachází v oblasti jezer asi 150 km severně od Berlína. Je to překrásný kraj plný jezer, které jsou propojeny kanály. Říká se, že se můžete dostat ze Sweenrichu až k Baltskému moři. Je to ráj vodního ptactva a hlavně rybářů. Asi právě proto, že u nich je jenom rovina, tak se jim u nás moc líbí. Naše kopce, příroda a naše památky. Doufáme, že naše další setkání bude patřit k těm nejlepším.

Vlasta VEVERKOVÁ

Vinopalně se vrátila krása

BUDOVA SLOUŽILA JAKO VINOPALNA I ČETNICKÁ STANICE

Osov - Procházíte-li Osovem, stěží přehlédnete překrásně opravenou budovu čp. 52. Ta včerejší ruina těsně před zřícením, v kronice vedená jako vinopalna, dnes není k poznání. Nenadále štěsti v podobě nového vlastníka ji na poslední chvíli odvrátilo od smutného osudu, který už potkal kupříkladu unikátní budovy průmyslového areálu bývalé fabriky. Tyto historické objekty - ač památkově chráněné - zřejmě v krátkém čase propadnou zkáze. Ne všichni majitelé cítí odpovědnost k historii stejně.

Jednopatrová zděná budova čp. 52 bývala nazývána vinopalnou, protože se tu kdysi vyráběl likér. Panství tu nejdříve vařilo z řepy sirup, což se dělo přibližně do roku 1840. Pak zde byla zřízena vinopalna, jejíž existence trvala do roku 1857. V roce 1890 kněžna Vilemína ze Schwarzenberga založila v domě školku, aby tak učila památku kněžny Marie, manželky Karla Schwarzenberga IV. Ta zemřela na osov-

ském zámku ve velice mladém věku krátce po narození syna Karla. Mateřskou školku spravovaly dvě sestry řádu Svatého Kříže z Chebu. Děti postupně ubývalo, taktéž školka byla v roce 1900 majitelem panství zrušena. Ale ještě dlouho potom se zde říkalo „opatrovna“. Později v domě vybudovány byty pro vysložilé zámecké zaměstnance a v prvním patře byl zřízen četnický úřad, který se sem přestěhoval z fabriky. Také četníci zde měli své byty. Po druhé světové válce objekt sloužil zčásti jako obytný dům, zčásti jako obchod s průmyslovým zbožím. Ten byl v přízemí a zanikl s otevřením nové prodejny v sousedství zámeckého parku. Vzácná budova po dlouhá desetiletí beznadějně chátrala. Naštěstí před časem ing. Emil Palivec prodal dům novým majitelům a ti mu k našemu potěšení v krátké době vrátili jeho bývalý půvab a lesk. Podle jejich slov budou dům používat jen pro soukromé účely.

Marie PLECITÁ

Sbírali staré železo

Osov - Přes 8,5 tuny starého železa oduvezli „starí páni Osova“ v sobotu 24. května do Kovošrotu Lorenz.

Finance získané tímto sběrem budou použity na pohoštění a dáinky pro sportovní přátele, kteří přijedou z Německa

4.-6.července.

Na stromy ažidistech se těž objevily lednice, což je však nebezpečný odpad. Během léta budou také odvezeny, až se najde firma, která takovýto svař zajiští. (W)

Děti oslavily svůj svátek ANI DÉŠŤ NEZKAZIL RADOST MALÝCH A VELKÝCH

Vinařice - Liteňský klub ČTU Záskalák uspořádal v sobotu 31. května ve vinařické Višňovce den pro děti. „Sešlo se kolem 40 dětí a na trase vyznačené fáborky plnily 15 dovednostních a vědomostních úkolů, které nebyly těžké,“ říká jeden z organizátorů soutěže Martin Šinágl. „Předškolním dětem jsme poradili, aby úkoly také splnily.“

Po obědě následovaly soutěže v klubovně mysliveckého sdružení Ostříz, aby si děti trochu odpočaly od stále většího horka. Pak zase ven na další disciplíny, střelnice z tenisáků a plechovek. Déšť zahnal účastníky na chvíliku opět pod střechu, kde organizátoři připravili obálky se šestím. Velkým lákadlem bylo stříhání dárečků ze stromu hojnosti, který vydržel i velký lijavec.

Hlavní cenou odpoledne, tzv. „Velké hry“, byla účast na prázdninovém táboře Záskaláka, kterou vyhrál David Sklenička z liteňské školy. Druhé místo bylo poukaz na 4 hodiny jízdy na koni na farmě Tomáše Nolče ve Lhotce.

„Měli jsme teď asi tři roky pauzu,“ říká Martin Šinágl. „Před tím jsme dětské dny pořádali pravidelně. Ale myslím, že se to i přes chvílkou nepřízeň počasí povedlo.“

Ve stejný den proběhl den pro děti i na koupališti v Radouši, který již tradičně pořádalo Sdružení dětí a kmetů. Podle organizátorů dorazilo kolem 50 dospělých a 20 dětí. Pro obě věkové kategorie byly připraveny soutěže a odměny. Dospělí změřili síly v hadrákovém turnaji, v tloučení špačků či v chůzi na chůdách. Dětské disciplíny byly přizpůsobené malým závodníkům. Nejkrásnější odměnou byly nádherné vyřezávané dřevěné medaile. Den se povedl, děti účastníky jen osvěžil a večer skončil jak jinak, u ohně s buřty a při sklenici dobrého moku.

V neděli 1. června proběhl Dětský den i na hřišti Durisolu ve Všeradicích. Nadšenkyně kolem Mirky Suché uspořádaly pro děti den atrakcí a soutěží. „Vůbec nevím, kolik přišlo dětí,“ říká hlavní organizátorka. „Je jich hodně. Máme tady asi osm soutěží, odpoledne čeká na děti přetahování lanem s dospělými maskami a pak si budou opékat buřty. Následovat bude soutěž ve zpěvu a vyprávění vtipů a určitě ještě něco vymyslíme.“

Děti v Chlumci si mohly zasoutěžit v neděli 1. června na fotbalovém hřišti. Setkaly se zde děti z různých míst z okolí – Prahy, Berouna,

Osovská školka

navštívila ZOO v Plzni

Osov – Většina mateřských škol slavila Den dětí. Mateřská škola v Osově připravila pro děti pěkný program. Jenkož tento den připadl na neděli 1.6., začali jsme slavit již v pátek 30.5.. Tento den děti dostaly k svácině vuřty opékané na ohýku. Po té jsme soutěžili v běhu hodu tyčí, drátkenkou, skoku v pytle a přetahování lenem. Za každou disciplínu děti dostávaly razítka na medaili. Ve školce byly připravené diplomky a sladká odměna.

V pondělí 2.6. jsme byli společně s 1. a 2. třídou ZŠ v ZOO v Plzni. Dětem se výlet líbil, protože viděli zvířátka a také si pohrály na hřišti. V úterý 3.6. jsme jeli linkovým autobusem do Hořovic do zámku. Shlédlí jsme z výstavy. Na jedné si děti prohlédly princezny z pohádek a druhá nám ukázala hračky, s kterými si děti hrály dříve. Nejvíce se dětem líbily vláčky a kočárek na panenky.

Lenka KOCOUROVÁ

Hostomic, Hořovic, ale i z Mýta. Přípravy na letosní Dětský den začaly již 23.5., kdy se sešli pochlaví a věkových kategorií (batolata, mladší, starší, nejstarší). Všichni dostali úkoly, co koupit, co přinést a co zařídit. Za pomoc vděčíme Janu Ladmanovi a Dušanovi Eliáškovi, jako hlavním organizátörům,

Parta nadšenců uspořádala první červnový den odpoledne pro děti na všeradicím hřišti. Jednou s disciplínou byly i tradiční „trakaře“.

Foto Josef KOZÁK

úřadě v Chlumci. V den „D“ jsme se sešli již daleká maminkám a tatínkům za pomoc při po- v 8 hodin na hřišti, kde jsme připravili jednotlivá stanoviště. Prezentace dětí začala ve 12:30 dětí a slečnám, které stály u stanovišť Hod-hod. Závodilo se v hodu míčem na medvěda, notné ceny, které děti dostávaly, by se neobe-kroužkem na klauna, střebél na bránu, skoku šly bez sponzorů: ALBION GROUP s.r.o., v pytle, jízdě na kole (menší na tříkolce), hodu TRANSKAM Hořovice, OÚ Chlumec, Jakub holinkou, hodu míčem na plechovky, jízdě Horák, SDH Malý Chlumec, Pekařství Měšťan, s kolečkem a pétanque. V mezičase, kdy se čekalo na výsledky, se děti mohly svézt v autě a Spolek drobných živnostníků, Hospoda na sami řídit, shlédlí ukázky cvičených psů a cvičení děvčat v aerobiku. Děti si též mohly zaběhat sami nebo s rodiči.

Lenka KOCOUROVÁ, Martin ŠINÁGL, Josef KOZÁK

Čas hasičských soutěží V OSOVCI ZAČALA HOŘET HROMADA DŘEVA

Osov – Hasičské okrskové soutěže se v sobotu 10. května zúčastnila v Lochovicích družstva osovských mužů a družstvo žen. Kromě nich zde bylo i družstvo mužů z Podbrd. Osovská družstva postoupila do dalšího kola, které proběhlo 25. května v Tlustici. Mezi 10 ženskými mužstvy se osovské umístilo na 7. místě a muži byli 12. ze 17. družstev.

Ženy navíc jely 17. května i na soutěž sousedního okrsku v Suchomastech, kde kromě nich soutěžila i ženská družstva z Koněprus, Suchomasta Tmaně. Osovské ženy měly nejlepší čas. Mezi deseti mužskými družstvy zde nastoupili i hasiči z Vinařic.

Dalším soutěžním dnem je sobota 21. června, kdy se bude konat hasičský turnaj v Trubíně a zároveň od 19. do 22. června i krajská soutěž dětských i dospělých hasičských družstev. „Je to dilema,“ říká starosta sboru Josef Chvojka, „musíme se rozhodnout, kam pojedeme.“

Kromě soutěží zasahovali hasiči v neděli 1. června v 21:15 v Osovci, kde hořela hromada dřeva. Majitel podle odhadu vznikla škoda kolem 20 000 Kč.

Ve středu 11. června zpříjemnili osovští hasiči horké dny místním školákům.

Josef KOZÁK

DOPIS

Co je PROVAS?

Oslivil mě jeden ze čtenářů, co že je to PROVAS? Jestli je to pro Vás, tak prý nám tam chybí čárka. A jestli je to provaz, tak to se piše se z. Čeština je krásná řeč a umožňuje hrát si se slovíky. A to jsme měli na mysli při tvorbě názvu našeho měsíčníku. Jiné čtenářce zase připomínal název provaz kolem krku. Brrrr... úplně se otřásla, když to řekla. A co vy ostatní? Co vyu na to? Napište nám, co si o názvu myslíte.

Divadlo by oslavilo půlstoletí

DIVADELNÍCI HRÁVALI V KOSTÝMECH, VYPÚJČENÝCH Z NÁRODNÍHO DIVADLA

Nové Dvory - Je k neuvěření, že letos uplynulo 50 let od doby, kdy v Osově vzniklo zásluhou několika „tenkrát mladých lidí“ ochotnické divadlo s názvem „Divadelní kroužek Tyl“. Tento soubor byl založen v roce 1953. Existoval 8 let do roku 1961. Právě letos by oslavil 50 let svého trvání. Bohužel všichni ti, kteří v souboru účinkovali, měli ochotnické divadlo rádi a věnovali mu mnoho času, už nejsou mezi námi. Pokud si vzpomínáme na jména lidí, kteří se tenkrát s chutí věnovali ochotnickému divadlu, byli to tito: Emil Anděl, Jiří Jetel, Jaroslav a Marie Tlapákoví, Josef a Marie Záhoříkovi, Růžena Bečková, Antonie Dolanská, František Choc a postupně jsme získávali další členy včetně mladých chlapců a děvčat z internátu Rukavickářských závodů, kteří v těchto letech byli ubytováni v osovkém zámku. Mohu zcela zodpovědně říci, že nás stálo mnoho úsilí a starostí dát jedno divadelní představení

dohromady. Věnovali jsme tomu mnoho času, zvláště sobotních večerů a nedělí. Tenkrát se ještě pracovalo i o sobotách, takže jsme museli obětovat sobotní večery i neděle na zkoušky, což byl také někdy problém. Starostí okolo jednoho představení bylo opravdu hodně, ale nakonec jsme měli vždycky radost, když jsme měli úspěch. Bylo by toho hodně, o čem bych mohla napsat, ale z miním se jen o tom, kolik představení se značným úsilím, ba i někdy s velkými potížemi jsme uvedli. Byly to tyto hry: Dámy a husaři, Na letním bytí, Jen na lékařský předpis, Čechy krásné, Kulatý svět, Divá Bára, Radúz a Mahulena, Sen noci svatojánské, Její pastorkyně, Lakomec a za zmínku

stojí historická hra z dějin národa českého od J. K. Tyla Kravé křtiny, kterou jsme uvedli 13. a 14. prosince 1958. Na toto představení vzpomínám nejraději, poněvadž mělo na naše chudé poměry velmi pěknou výpravu, včetně krásných dobových kostýmů vypůjčených z Národního divadla. S některými z uvedených představení jsme dělali zájezdy do okolí. Byly to například Hostomice, Lochovice, Suchomasty, Neumětely, Dobříš, Koněprusy atd.

Ze všech těch známých a přátel, které jsem jmenovala, žije me již pouze dvě, a to Antonie Dolanská, která se letos dožívá 90 let a já, 78 let.

Marie TLAPÁKOVÁ

Hasiči budou mít sto VÝROČÍ ZALOŽENÍ SBORU VE VELKÉM CHLUMCI

Můžete si přečíst

Osov - Nové tituly v knihovně. Do knihovny přibylo několik nových knih. Mezi významná díla francouzské literatury 20. století patří román spisovatele George Pereca – Život návod k použití. Jeho obsahem jsou příběhy obyvatel pařížského činžovního domu. Světovou literaturu současnosti zastupuje dílo Michela Fabera. Pod kůží, příběh s vědeckofantastickými prvky, který je hororem i psychologickým románem. Nechcete-li se stát vegetariány, nechte ho. Mezi klasiku české literatury bezpochyby patří Spalovací mrtvol Ladislava Fuchse, nesrovnatelně idyličtější Vdavky Nanynky Kulichovy Ignáta Herrmannu a pro děti určené Fimfárum Jana Wericha. Konečně se v knihovně ocitl Tolkienův Hobit a hned se vydal na cestu mezi čtenáře. Snad se vždy zase vrátí zpátky. Malé čtenáře potěší dílo Astrid Lindgrenové JÁ chci taky do školy, začínající šachisté se mohou seznámit se základy hry v knize Michala Basmana Šachy. Novou kolekcí v knihovně doplňuje Agatha Christi se Zločiny pro dva, Valja Stýblová s Ondiniho prokletím a S.-M. Groessingová s Korunním princem Rudolfem.

(D. S.)

Velký Chlumec - Toto výročí připadá na rok 2003. Před sto lety 15. března 1903 z popudu bývalého starosty obce Václava Vitáka se uskutečnilo zasedání ustavující valné hromady hasičů ze Chlumce. Na zasedání bylo přijato mnoho 17 členů činných a 18 přispívajících. Starostou sboru byl zvolen Václav Viták, velitelem Jan Červenka, místostarostou Josef Hoška, dále zvoleni revizori účtu, předsedci členové a náhradníci. Schválení sboru a stanov podle tehdejšího zákona č. 134 z roku 1867 o právu spolčování proběhlo 3. dubna 1903 u c.k. místodržitelství v Praze. Tímto byl sbor oficiálně potvrzen a mohl tak rádně vykonávat svoji činnost.

Mezi zakládající členy se přihlásil i kníže Karel Schwarzenberg obnosem 50 korun.

Sbor se postupně vybavil potřebným náčiním a nářadím i ruční stříkačkou a tak mohl úspěšně zasahovat při požárech. Hasiči byli velmi aktivní v kulturní oblasti a to nejen pořádáním zábav, přednášek, účasti při církevních obřadech, ale v neposlední řadě sehrání celé řady divadelních her nejen doma ale i v okolních obcích. To, že hasiči vyvíjí svoji aktivní činnost bylo znáto i v letech pozdějších. Dá se říct, že nebyla akce, na které by se hasiči přímo či nepřímo nepodíleli. Svoji činnost sbor i přes četná úskalí vyvíjel až do dnešních dnů.

Slavnostní zasedání u příležitosti 100 let od založení sboru proběhne v měsíci září 2003 ve Velkém Chlumci.

Lenka KOCOUROVÁ

Letní slavnosti Lečí

Lečí - Tradiční letní slavnosti pořádá občanské sdružení Přátelé letních slavností v Lečí. Jedná se již o pátý jubilejní ročník a na počadu dne je stejně jako každý rok nohejbalový turnaj trojic, soutěže dospělých a dětí z okolních obcí a maškarní rej domácích i přespolních. Odpoledne zpestří třebařská skupina Třehusk se svým kabaretem Třehusk (ne)jen na vodě. Na večer plánují organizátoři posezení s kytarou u ohýnku.

(JoK)

PROVAS připravuje

literární soutěž.

Téma a propozice
otiskneme příště.

Výsledky soutěže PRO VÁS III

Jak se jmenoval sovětský voják, jenž je pochaben na osovském hřbitově?

Soutěže se zúčastnila jediná čtenářka, poslala správnou odpověď, která zní:

Nikolaj Georgijevič Buljgin.

Odměnu - mapku mikroregionu Horymír - získává slečna Veronika Rejková ze Všeradic.

Cenu si může vyzvednout v místní lidové knihovně v době její půjčovní doby.

Další soutěž PRO VÁS III

Jsou věci, které máme takříkajíc pod nosem, a přesto si jejich existenci příliš neuvedomujeme. Dokážete určit, na kterém místě našeho údolí se nachází plastika zahracená na soutěžní fotografii? Jako návod k řešení můžeme uvést, že tenhle anděl strážný má jistě plně nuce práce, protože do jeho kompetence spadají nejméně dvě místa se zvýšeným nebezpečím úrazu.

Písemné odpovědi vhodte do schránky PROVAS na OÚ v Osově, nebo pošlete poštou na adresu uvedenou v tirázi. Případně můžete psát i elektronickou poštou.

Ze správných odpovědí vylosujeme jednoho výherce, který obdrží věcnou odměnu, proto nezapomeňte uvést i jméno a spojení.

Začarováný poklad v Telíně

VŠERADICKÉ DĚTI NAŠLY TRUHLU PLNOU DOBROT

Všeradice - Již tradičně se naše děti loučí se školním rokem "Pohádkovým dnem". Je to pro nás významný den, na který se všichni pečlivě připravujeme. Celý měsíc červen žijeme v MŠ pohádkami. Děti pohádky poslouchají, ale také je umějí vyprávět a divadelně ztvárnit. Je to velmi zajímavé jaké myšlenky a napadají se v jejich hlavičkách ukryvají.

Hned ráno, kdy se u nás Pohádkový den koná, se děti sejdou v MŠ s batůžky. První cíl je zámek v Hořovicích a tam v zámeckém sklepu na nás čeká Výstava strašidel. Je pravda, že ti nejmenší se trošku bojí, někdy ukápně slzička, ale starší kamarádi jim dodávají odvahu. Po návratu na nás čeká v MŠ vydatný oběd a pak posilující spánek v postýlkách. Jindy by se děti pomalu rozcházely do svých domovů, ale tento den je tomu jinak. Na děti čeká hledání začarovávaného pokladu v lese Telín, který hledají pohádkové bytosti - víla, černokněžník, divočenka. Děti musejí plnit různé úkoly a za od-

měnu jim víla odevzdá poklad - truhlu plnou dobrat. Oni pak za to pozvou strašidla k nám na zahradu MŠ, kde celá slavnost pokračuje. V loňském roce nás navštívila Anna Blažková a její tří koně. Děti se svezly na koních. Oper-

káme buňty, zpíváme a soutěžíme. Navečer se

velmi pestrý a veselý. V současné době navštěvuje MŠ Všeradice 21 žááků ze Všeradic, Nejsváci, Podbrd a Vižin. Jsme rádi, že naše obec nás podporuje a zajišťuje provoz MŠ i po vstupu do právní subjektivity.

Hana HANZLÍKOVÁ
ředitelka MŠ Všeradice

Děšť a krupobití překazily divadlo

Osov - 25. května se vydala ZŠ Osov na Moravu. Když jsme přijeli do Boskovic, navštívili jsme místní zámek, park a náměstí s kašnou. Po prohlídce zámku jsme jeli do areálu Wild west city (westernové městečko). Po prvním průzkumu areálu jsme si rozdělili pokoje, chatky.

Druhý den v 10h jsme viděli představení „Koně – dary bohů“, bylo to nejlepší představení, co jsem kdy viděla. Po představení následovaly různé atrakce a krámkyně s kovbojskými, ale i indiánskými předměty. Odpoledne bylo další představení „Poklad na stříbrném jezeře“, ale děšť a krupobití překazily krásný příběh o indiánech.

Děšť byl tak doterný, že se opovážil zatékat nám do chatky. Byla to docela legrace, ale vzápětí se do naší chatky vloudil i strach z bouřky a krup o velikosti dětských hopíků. Když ustal děšť, odešel i strach z přírody. Byl čas na večeři a vytoužený spánek.

Ráno jsme odjízděli zpátky domů. Zastavili jsme se u propasti Macocha a v Punkevních jeskyních. Prohlídka byla krásná, akorát jsme kvůli dešti přišli o projížďku po říčce v podzemní části jeskyň. Čas uplynul jako voda, a my se vraceli zpátky do Osova, kde nás čekali rodiče, sestry, bratři, no prostě všichni z rodiny.

Pavlina KOČOVÁ 10 let

Obsluhoval prezidenta

Vižina - Když v loňském srpnu zasáhly naši zemi povodně, nezůstala s pomocí pozadou ani Vižina. Zástupci obce a občané poslali do Srbska finanční dar ve výši 50 000 Kč.

Slavnostního otevření lávky 26. 4. se nás pan starosta nemohl zúčastnit, ale byli přítomni dva mládenci z Vižiny, kteří pracují v hotelu U Berounky.

Jak nám řekl šéfkuchař František Eliášek, pan prezident poobědval rostbíf jako předkrm, knedlíčkovou polévku, dva druhy masa s rýží a americkými bramborami a moučník. Karel Douša ml., kuchařský učený, měl tu příležitost coby číšník obsluhovat všechny významné osobnosti, které se otevření lávky zúčastnily.

„Nakonec se s námi pan prezident pozdravil,“ řekl Karel Douša.

Krátko...

* V pátek 20. června se chystají děti spát v osovské mateřské školce. V úterý se děti s mateřskou školkou před prázdninami rozloučí. Letos 28. června oslaví školka 25. výročí otevření. (lk)

* Přistavbu obecního úřadu chystá podbrdská radnice. „Potřebujeme místo, které by byla naše a mohla sloužit v krizových situacích.“ říká starosta Karel Štařný. „Loňské povodně ukázaly, jak je to důležité.“ Podle projektu přijde přistavba radnici na 900 tisíc korun. (JoK)

* Končící plynofikace je podle starosty Podbrd Karla Štařného také jednou z akcí, která lidí sdružuje. Každý musel přispět 15 000 korunami. (JoK)

* S boudou u osovského zámku se 25. května čelně střetla dvacetiletá řidička vozu Fiat, která řídila bez oprávnění a pod vlivem alkoholu. Dva zranění spolujezdci byli převezeni do hořické nemocnice. (JoK)

Vižinský obchod nově

Vižina - V roce 1973 byla místními občany postavena v tzv. akci Z prodejna Jednoty. Od té doby se moc nezměnila, ale nyní se po 30 letech dočkala nové podoby. Během dvou dnů byl pultový prodej nahrazen samoobsluhou. A jak jsou zákazníci spokojeni?

„Je to tu hezké,“ říká paní Průchová. „Jen se musím ještě zorientovat, kde které zboží je.“ „Mě se to také líbí,“ doplňuje prodavačka Kulíšková. „Rozhodně to ušetří spoustu zbytečných kroků, protože většinu zboží si lidé vyberou sami. Jen mě mrzí, že na Vižině končí, moc se mi tu líbilo.“ (jf)

V sobotu 19. července 2003

**pořádá PROVAS
PRÁZDNINOVÝ DEN
v Osové na hřišti**

Stačí když kápne

(Dokončení ze strany 1)

...kdyby i sem k nám trochu z toho Brusek káp. Jen vymyslet dobrý projekt. Co třeba obnovit původní koncepci zeleně v Osově a okolí? Fabriku opravit, kam se hrabe vino-palna! Sem tam něco zbořit. Cestovní ruch nastartovat. Třeba. Rozhodně si hezky podat tu chamarď nenechavou, zlodějskou! Inu, uvidíme. Do té doby si dávejte pozor na média, včetně Provasu. Tak se mi zdá, že se to v něm poslední dobu nějak po dezcílem hemží agitními ochotníky. Abyste nakonec neskončili sami na pódium jako Loupežnici. Od Němce Schillera. Jiří BOLINA

Všeradice jsou jediné v Čechách

KDYSI TO BYVALY DVĚ VESNICE, KTERÉ POSTUPEM ČASU SPLYNULY

Když naši předkové před staletími v krajině mezi lesnatým návršíem Housiny a Telína vybrali polohu naší vesnice Všeradice, už tehdy tušili, jak krásné a půvabné bude zde bydlení.

S historickou bezpečností se jmenují Všeradice od roku 1262 a to v darovací listině Oldřicha Zajíce z Valdka a dále pak patří ke klášteru Sv. Dobrotivá.

Jméno Všeradice není nikak tajemné. Antonín Profous je jednoznačně vysvětluje jako ves lidí Všeradových. Jméno Všeradice je v Čechách unikátní, kdo byl ovšem ten Všerad, který dal vse jméno, to nevíme.

Dnešní Všeradice vznikly ze dvou vsí, které stály tak blízko sebe, že rozširováním zástavby zcela slynuly. Základem byl vznik tvrze s hospodářským dvorem poplužního dvora, které se rozkládaly v místech, kde stojí všeradicíký zámek. Druhá vesnice se jmenovala Trnová, jejím základem byl rovněž poplužní dvůr a zemanský statek, ležící při cestě do Bykoše a její dispozice jsou dodnes patrné u polohy chalup č. 68 a 69 rozmístěných kolem tzv. horní návsi. O podobě a vývoji Všeradic a Trnové ve 13. a 14. století nelze říci nic určitého.

Roku 1584 bylo panství Všeradicke v rukou Vratislava Mitrovice. V jeho osobě se do Všeradic dostává jeden z nejmocnějších rodů na Podbrdsku, který se výrazně zapsal do jejich dějin. Dědic panství, Václav Mitrović, se jako rytmistr ve stavovském vojsku zúčastnil bitvy na Bílé hoře.

Doba třicetileté války byla pro Všeradice osudná. Přijedou výlečně tažení byla ves vypá-

lena. V důsledku válečných útrap, hladu a nemocí se počet obyvatel Čech rapidně snížil a některé vesnické usedlosti zpustly a nebyly znova obnoveny.

Paní Kriselda, manželka Václava z Mitrovic se snažila válečné škody napravovat a zasloužila

při sčítání v roce 1922 lžely Všeradice 106 domů a 562 obyvatel. Podle centrálního registru občanů, volně přístupného na internetu, žije v současnosti ve Všeradicích 219 mužů a 190 žen. Chlapců do 18 let je 65 a dívek 44.

Jiří ŠPALEK

Ve Všeradicke hospodě „Na růžku“ se můžete poslat před další cestou po krásach podbrdského údolí.

Foto Josef KOZÁK

Hasičák by byl 111 let

Všeradice - František Smek, starosta ve Všeradicích a Bohumil Pecánek, obchodník, rozhodli se dne 26. ledna 1892 svolat schůzku do hostince pana Josefa Heyduka a zvolili první hasičský výbor, jehož předsedou se stal František Smek.

Sbor dobrovolných hasičů ochraňoval majetek občanů, pravidelně se zúčastňoval okrskových a výšších soutěží, ale po oslavách 100 let trvání, kdy sbor opustil tehdejší předseda Bohumil Stibál, přestal fungovat. (JoK)

se roku 1646 o opravu a rozšíření kostela. Hraběnka Kriselda se však tak zadlužila, že byla nucena v roce 1661 prodat svůj statek věřitelům. Později, v roce 1781 koupili Všeradice Kaunicové, kteří je spojili s Osovem. Brzy se však Všeradice vrátily opět do rukou Vratislavů a konečně je roku 1830 kupují Schwarzenbergové. Obec tehdy měla 104 domů a 722 obyvatel.

V roce 1829 byla ve vsi postavena synagoga. Místní živnostníci se sdružili v roce 1892 do Společenství veškerých činností a pořídili si vyšíváný prapor s postavou Sv. Václava. Většími firmami byly pivovar, vinopalna, parketárna, cihelna, vápenice, ale zanikly do roku 1919. Důvod byl údajně ve vysokých tarifech místní dráhy. Jediná prosperující firmou byla pražírna žita a kávy známá pod jménem Kačenka. Průmyslové podnikání zde brzdila liknavost občanská i úřední. Elektřina byla zavedena teprve v roce 1949, ačkoli okolní obce svítily již od konce dvacátých let.

Tip na výlet po okolí

Český kras - Při procházce našim krajem můžeme objevovat i dobu pradávnou. Nedaleká CHKO Český Kras nám nabízí spoustu krásných míst. K těm nejzajímavějším patří Lom na kobyle.

Ke starému lomu nás doveďe žlutá turistická značka, na kterou se můžeme napojit od autobusové zastávky u Koněpruských jeskyň. Tato trasa je součástí geologické naučné stezky, kde se například dovíme, že těžba v lomu byla ukončena v roce 1929 a lom byl ponechán přirozenému vývoji. V r. 1970 byl lom prohlášen za chráněný přírodní výtvor. Roste zde javor babyka, habr obecný, bříza bradavičnatá a vřba jíva. Své místo zde mají i keře, je to svida krvavá, hloh, růže. Zarůstající lomové stěny jsou vhodným hnízdištěm poštorky obecné, i výra velkého, který je největší evropskou sovou.

V tomto starém lomu jsou odkryty uloženiny mělkého tropického moře, kde byly příznivé podmínky pro rozvoj korálů, mořských lilijic i trilobitů. Přesunem starých vápenců přes mladší vzniklo na severní stěně mnoho jeskyň. Největší z nich jsou Zlomená služ. U růže, Chlupáčova služ a Vestibul. Chlupáčova služ poskytla množství kosterních pozůstatků pravěkých zvířat, zbytky ohniště a nástrojů pravěkých lidí. Košt a zuby jelenů, jeskynních medvědů, lvů, hyen, srstnatých nosorožců, koní a mamutů jsou uloženy v Národním muzeu v Praze.

Na zpáteční cestě, směrem na vrch Bacín u Vinařic (je odtud nádherný výhled do podbrdského údolí), můžeme projít kolem Červeného lomu. Cestu kolem něj lemují mnoho kamennů, na kterých je otisknut pradávny život našeho kraje.

Radka KOČOVÁ

Symbol české kuchyně VELKÁ KUCHAŘKA SE NARODILA VE VŠERADICÍCH

Všeradice - Magdalena Dobromila Rettigová se narodila 1. února 1785 ve zdejším zámku, nynějším dvoře – statku, patřícím paní Hermannové. Její otec byl hraběcí purkrabí František Artman. Byla pokřtěna v místním kostele Sv. Bartoloměje a vychovávána v německé rodině. Neměla radostné dětství, často se stěhovali, protože otec pracoval jako panský úředník a měnil své působiště podle potřeb vrchnosti. Psal zprvu německy, později české básně a povídky mravoučných příběhů pro dívky (Arnošt a Bělinka, Věneček pro dcery vlaste-

necké). Proslula zejména dílem Domácí kuchařky, neboť pojednává o masitých a postranních pokrmech pro dcery české a moravské.

Rettigová zemřela v 60 letech 5. srpna 1845 v Litomyšli, kde jí byla odhalena pamětní deska, kde žila a zemřela. V roce 1968 jí byla odhalena pamětní deska na domě č. 14 zámku ve Všeradicích, kde se narodila. Jelikož je tato deska nepřístupná, rozhodlo zastupitelstvo o umístění desky na místní hospodu při přiležitosti 740 let založení obce.

Jiří ŠPALEK

Všeradický Durisol postupuje

OSOVSKÝ BRANKÁŘ SKÁKAL PŘI PENALTĚ NA DRUHOU STRANU

24.5. Osov - Chrastenice 1:1 (1:0)

Branka: Procházka

Hosté pro měnili penaltu na rozdíl od domácích. „Kdybych skočil na druhou stranu, tak tu penaltu mám na 150%,“ řekl po zápase brankář Marek Valkoun. Naproti tomu (ne)střelec osovské penalty Petr Neugebauer se svěřil: „Věřil jsem si, že to půjde k tyči, ale pak jsem to špatně kopnul a nešlo to tam. Tak jsem to zaplatil.“

31.5. Osov - V. Újezd 3:2 (0:2)

Branky: 2x Hošták, Kubec

Domácí pro měnili penaltu, která následovala po faulu, kdy šel domácí Hošták sám na soupeřovu branhu.

7.6. Morina - Osov 1:1 (1:1)

Branka: K. Procházka (JoK)

24.5. Vížina - Hostomice B 2:1 (1:0)

Branky: Černý, Bělohlávek

Hosté přijeli bodovat a přizpůsobili tomu tvrdost při osobních soubojích. Na to doplatili tři domácí hráči, kteří pro zranění zápas nedohráli.

31.5. Chlumec - Vížina 4:0

„Soupeř byl lepší, sehranější a vyhrál zcela zaslouženě,“ zhodnotil zápas I. Kořínek (kk)

7.6. Vížina - Lochovice 3:1

Ačkoli se v Lochovicích slavilo 100 let založení školy a na Lhotce se hrála minikopaná, domá-

Nesmělý začátek

Osov - Je obecně známo, že mnohá dějinná událost, jeví se tehdejším současníkům jako nevýznamná epizoda, nebyla vůbec nikým zaznamenána a historická věda po letech marňátká po začátcích později mohutných hnutí a pracně sestavuje mozaiku převratných dějů, jak o tom ostatně svědčí i umorní úsilí pánu sledujících životní osudy Járy Cimrmana. Abychom nevystavili budoucí generace takovému utrpení, dovolujeme si přiblížit průběh prvního osovského utkání ve hře péťanque, neboť také proběhlo bez valného zájmu současníků a hrozí tak nebezpečí, že tento okamžik neupadl v zapomnění. Jako řada jiných geniálních projektů se nápad uspořádat utkání v péťanque zrodil v místní hospodě a Pepík Skála má lví podíl na jeho uskutečnění, když opatřil pravidla hry a osobní agitaci získal ke hře první aktéry. Samotné utkání, hrané podle pravidel do 134 vítězných bodů, proběhlo v nedělním dopoledni a utkalo se v něm dvoučlenné družstvo místního hasičského sboru reprezentované Pepíkem Skálou a Vojtou Linhartem, proti nimž nastoupil „náplava“ Lexa Klimeš se svým synem Igorem. Zpočátku úporným bojem o každý bod získali převahu „luftáci“ a dostali se do vedení 4:1, potom se však karta obrátila a domácí ve dvou kolech dosáhli vícebodového zisku a ujali se výrazného vedení. Za stavu 11:8, když už měli domácí „luftáky“ tak říkají na lopatě, dostal se výborně metající Vojta do časové tísni, neboť doma slíbil převracet seno a tak utkání muselo být předčasně ukončeno. Lze se tedy jenom dohadovat, jak by za normálních okolností, toto zajímavé utkání dopadlo. Doufejme, že příští neděle přinesou stejně hodnotný sport i když sestavy družstev budou zcela jiné. Takže - na shledanou v neděli 15. června v 10.00 před sokolovnou. (DrAK)

cí nenechali nic náhodě a bojovali až do konce. „Musíme kluky pochválit a říci, že vyhráli zaslouženě. Jen mě mrzí zranění V. Bělohlávka,“ zhodnotil zápas trenér J. Ilko. (f)

Branky: 2x Urban, Eliášek, Linhart, Mackovič Po prvním poločase a ještě ve 20. minutě druhého poločasu Všeradice prohrávaly, ale pak se to otáčelo a vyhrály. Tím se jim otevřela cesta do okresního přeboru. (Michal Krejčí)

24.5. Všeradice - Svatá 2:0 (1:0)

Branky: Eliášek, Linhart

31.5. Heskov - Všeradice 2:4 (0:3)

Branky: 2x Mackovič, Jakoubek, Staněk

7.6. Všeradice - Nižbor, 5:3 (0:1)

Pozvánka

* 22.6. v 20.30 hodin začíná v Lesním divadle v Řevnicích představení brněnského Divadla klauniky Don Quijote de la Ancha. Jedná se o využitou a velmi uvolněnou verzi Cervantessova opusu, která nejen vyvolává výbuchy smíchu, ale lečí duši i tělo a podle režiséra Bolka Polívky prodlužuje život.

* 4.-6.7. se v Lesním divadle v Řevnicích konají premiérová představení Jiráskovy Lucerny v podání proslulého řevnického Divadelního souboru. Začátky jsou stanoveny na 21 hodin. Už cesta lesem k přírodnímu amfiteátru navozuje v divákovi náladu vstřícnou ke zjitreňnému vnitřnímu všechno hezkého. Ti, kteří mají zkušenosť, jistě přijdou rádi znova, ti ostatní by to měli ve vlastním zájmu zkoušit. Reprízy se konají 12. a 13. 7. (13. od 17 hodin).

* 19.7. začíná ve 20 hodin koncert skupiny Brouci, kteří pod hlavičkou Pragokoncertu hrají staré dobré Beatles.

* 26.7. hostuje v Lesním divadle v Řevnicích Prozatímně osvobozené divadlo F.R.Čecha se spektaklem Titanik.

KLUB LABE HOŘOVICE

* 20.6. Pátek, od 21:00 hodin, BLUE SOFA Sedmičlenná brněnská kapela. Za poslední dva roky křižuje moravské i české kluby od severu po jih, od východu na západ.

* 21.6. Sobota, od 21:00 hodin, EVROPSKÝ SVÁTEK HUDBY - UŽ JSME DOMA Jsou jednou z nejoriginálnějších českých rockových kapel. Zájem publiku získali svou nezávislostí na ostatních hudebních vlivech a překvapivými změnami v tempu a melodiích.

Osovským se podařilo zabránit útočící Chrastenici, ale penalta rozhodla.

Foto Pavel VEVERKA

Přátelák staré gardy

Chlumec - V rozpáleném sobotním odpoledni 24. května proběhlo na hřišti V Hamříkách přátelské utkání staré gardy Chlumec - Neučetely s výsledkem 5:4. (JoK)

Zvítězili Moribundus.

Miniturnaj na hejbalových trojicích, který proběhl v sobotu 24. května na hřišti v hospůdce u kostela vyhrálo družstvo Tomáše Culka nazvané Moribundus. Všichni hráči se pak poslali gulášem a pivem a zahráli si ještě několik zápasů mimo soutěž. (JoK)

Kam na kopanou

21.6. NEUMĚTELY - HOŘOVICE B, VŠERADICE - TMAŇ, PODLUHY - CHLUMEC, VÍŽINA - DROZDOV

PROVAS - informační občasník
z Podhrdského údolí „pro vás“

Odpovědný redaktor: Jiří Bolína

Redakce: J. Fialová, L. Kocourová, R. Kočová, M. Plectitá, D. Semecká, J. Chvojka, Z. Veverka.

Rediguje: J. Kozák, spolupráce: Mírka Plectitá

Technická spolupráce: ICZ a.s., Vyšává OÚ Osov.

Adresa: PROVAS, Osovská 99, 267 25 OSOV

Evidováno Ministerstvem kultury ČR
(MK ČR E 14098)

E-mail: provas@osov.cz

PROVAS můžete získat na OÚ Osov,
ve Stavebninách Osov, v místní lidové knihovně
a v hospodě U hřiště.

Uzávěrka: 10. června 2003